

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych

Biuro Prasowe

00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40

Rzecznik Prasowy: Patrycja Gutowska - tel. 0-601-922-032/ 022 826 84 35; e-

mail: gutowska@opzz.org.pl

Sekretarz Prasowy: Grzegorz Ilka - tel. 0-601-324-954/ 022 82643 56; e- mail:

ilka@opzz.org.pl

<http://www.opzz.org.pl>

STANOWISKA PREZYDIUM OPZZ

(materiał z konferencji prasowej 29.05.07)

I.

w sprawie propozycji wzrostu wynagrodzeń oraz emerytur i rent w roku 2008

Stosownie do art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 z późn. zm.), Prezydium przedstawia propozycję w sprawie wzrostu, w 2008 roku, wynagrodzeń oraz emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 1 i 2 wyżej wymienionej ustawy:

- wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej powinien wynosić nie mniej niż **10%**;
- wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej powinien wynosić nie mniej niż **11%**;
- wzrost wynagrodzeń u przedsiębiorców powinien wynosić nie mniej niż **9,4%**;
- wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę – do poziomu **50%** wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej;
- wzrost emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych powinien wynosić nie mniej niż **5,2%**.

Prezydium zastrzega sobie prawo korekty zaproponowanych wzrostów wynagrodzeń oraz emerytur i rent w przypadku zmiany przez stronę rządową prognozowanych wskaźników makroekonomicznych stanowiących podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2008.

II.

w sprawie rządowego projektu ustawy o emeryturach pomostowych

Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, po zapoznaniu się z treścią rządowego projektu ustawy o emeryturach pomostowych oraz nadesłanymi uwagami i opiniami organizacji członkowskich OPZZ zdecydowanie protestuje przeciwko próbie wprowadzania w życie antyspołecznych rozwiązań prawnych dotyczących pracowników.

Jednocześnie Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych domaga się od rządu, aby:

1. Ustawą o emeryturach pomostowych zostali objęci wszyscy pracownicy, którzy zarówno przed wejściem w życie reformy systemu emerytalnego jak i obecnie wykonują pracę w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze;

2. Do treści ustawy został włączony wykaz rodzajów prac uprawniających do emerytury pomostowej;

3. Podstawą do zakwalifikowania określonych stanowisk pracy jako uprawniających do ubiegania się o emeryturę pomostową były:

- przepisy (wykazy) dotychczasowe - dla osób, które przepracowały przed wejściem w życie reformy emerytalnej wymagany do przyznania wcześniejszej emerytury okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze;

- wykazy stanowisk pracy, które w oparciu o przyjętą w ustawie definicję pracy w szczególnych warunkach, zostaną sporządzone przez właściwe komisje (zgodnie ze stanowiskiem Zespołu Ekspertów Medycyny Pracy do Spraw Zweryfikowania Wykazu Rodzajów Prac w Szczególnych Warunkach i Wykazu Prac o Szczególnym Charakterze) - dla pozostałych pracowników;

4. Wysokość emerytury pomostowej była wyliczana na ogólnych zasadach, tj. takich, jakie obowiązują w stosunku do emerytury powszechnej w roku nabycia do niej uprawnień;

5. Podstawą do dalszych prac nad rozwiązaniem problemu przechodzenia na emeryturę osób zatrudnionych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze był, poparty przez ok. 800 000 osób, obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i innych ustaw (druk sejmowy nr 691), natomiast

rządowy projekt powinien dotyczyć uprawnień do emerytur pomostowych osób, które podjęły zatrudnienie w warunkach szkodliwych po wejściu w życie reformy systemu emerytalnego.

Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych negatywnie opiniuje przedłożony projekt i wzywa Rząd do przedstawienia nowych, akceptowanych społecznie, propozycji w zakresie emerytur pomostowych.

OPZZ apeluje do wszystkich organizacji związkowych o przygotowanie się do obrony jednego z najważniejszych uprawnień pracowniczych, jakim są uprawnienia do wcześniejszych emerytur dla zatrudnionych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze.

III.

w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, po zapoznaniu się z treścią rządowego projektu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz nadesłanymi uwagami i opiniami organizacji członkowskich, stwierdza, co następuje:

- zaproponowana w projekcie ustawy nowa formuła naliczania rent z tytułu niezdolności do pracy, w tym także na skutek wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jest kolejnym krokiem do dalszego zubożania osób, które w okresie pracy zawodowej utraciły zdrowie w stopniu uniemożliwiającym lub znacznie ograniczającym zdolność do dalszego zatrudnienia,
- większość przechodzących na renty otrzymywać będzie świadczenie w wysokości najniższych świadczeń, których poziom jest znacznie niższy od minimum socjalnego.

Prezydium przypomina, że OPZZ akceptowało obniżenie wysokości składki na ubezpieczenie rentowe pod warunkiem, że nie może to prowadzić do obniżenia poziomu wysokości rent z tytułu niezdolności do pracy czy też wyliczania wysokości rent w oparciu o wysokość dokonanych wpłat na fundusze dotyczące innych ryzyk ubezpieczeniowych.

OPZZ protestuje przeciwko polityce prowadzącej do dalszego obciążania skutkami dokonanej transformacji pracowników najemnych i równoczesnego wzrostu zamożności właścicieli środków produkcji.

Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych negatywnie opiniuje przedłożony projekt i wzywa Rząd do realizacji prospołecznej polityki i sprawiedliwego podziału dochodu narodowego oraz środków gromadzonych przez ubezpieczonych na Funduszu Ubezpieczeń Społecznych a także wycofania antyspołecznego projektu z dalszych prac legislacyjnych.

IV.

w sprawie projektu ustawy o emeryturach kapitałowych z zakładów ubezpieczeń emerytalnych

OPZZ stwierdza, że technicznie ustawa została sporządzona w sposób poprawny. Z punktu widzenia operacyjnego nie powinna więc wzbudzać większych wątpliwości. Ale istota tej regulacji, z punktu widzenia milionów ubezpieczonych, tkwi przede wszystkim w problemach systemowych a nie operacyjnych. A w tym zakresie kilka kwestii jest sprzecznych z Konstytucją RP, założeniami reformy emerytalnej i zdrowym rozsądkiem.

Pierwszym, fundamentalnym problemem jest kwestia gwarancji rozpatrywanej zarówno przez pryzmat terminowości wypłaty świadczenia jak i przez pryzmat utrzymania jego realnej wartości.

Projektowana ustawa:

- **nie daje gwarancji comiesięcznej wypłaty świadczenia** – w sytuacji gdyby zakład ubezpieczeń emerytalnych nie był w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań skazuje emerytów na długotrwałe i kosztowne procedury sądowe (zgodnie z art. 59 ust. 1

projektowanej ustawy); w projektowanym modelu nie ma nie tylko gwarancji budżetu (co jest konieczne), ale nawet jakiegokolwiek funduszu gwarancyjnego,

- **nie zapewnia utrzymania realnej wartości świadczenia poprzez co najmniej waloryzację cenową** – przewidując jedynie wypłaty uzależnione od osiągniętych wyników inwestycyjnych – co jest całkowicie sprzeczne z wieloletnią linią orzeczniczą Trybunału Konstytucyjnego, który wielokrotnie uznawał, że w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych musi być zapewniona co najmniej cenowa waloryzacja świadczeń.

Braki te w pełni uzasadniają tezę o niekonstytucyjności projektu. Jeżeli państwo wprowadza przymus oszczędzania na starość, w tym skierowania środków z OFE do zakładów ubezpieczeń emerytalnych, licencjonowanych

i nadzorowanych przez organ państwowy, to musi wziąć na siebie odpowiedzialność za ewentualne negatywne skutki tego systemu – szczególnie, że mogą one dotknąć osoby w podeszłym wieku, dla których kwestia terminowego otrzymania emerytury jest kwestią życia i śmierci.

W art. 40 zostały określone rodzaje emerytur dożywotnich. Określenie w ust. 3 minimalnego poziomu emerytury małżeńskiej, wypłacanej po śmierci jednego z małżonków, na co najmniej 60% dotychczasowej emerytury jest niewłaściwe. Biorąc pod uwagę dodatkowo przepis art. 52 ust. 2, który dopuszcza stosowanie orientacyjnych wielkości oferowanej emerytury, rząd proponuje obywatelom „kupowanie kota w worku”. Te dwa przepisy w praktyce uniemożliwią rzetelne porównanie ofert różnych zakładów dotyczących emerytury małżeńskiej, która będzie prawdopodobnie najbardziej popularną formą emerytury. W tej sytuacji konieczne jest:

- procentowe określenie 2-3 poziomów emerytury małżeńskiej, wypłacanej po śmierci współmałżonka (np. 60%, 75% i 90%),
- likwidacja proponowanego przepisu art. 52 ust. 2 i nałożenie na wszystkie zakłady obowiązku publikacji całej oferty lub co najmniej udostępniania jej w ZUS – co nie powinno stanowić wielkiego problemu, bowiem tak postępuje wiele firm ubezpieczeniowych na całym świecie.

Jeżeli ma pozostać przepis proponowany w art. 40 ust. 2 (zapewniający emeryturę małżeńską, gdy współmałżonek ukończył co najmniej 55 lat) to konieczne jest: dopuszczenie do możliwości zamiany na emeryturę małżeńską nie tylko indywidualnych emerytur kapitałowych, ale także emerytur z gwarantowanym okresem wypłat (art. 47).

Ponadto proponowany 5 letni okres gwarancji (art. 40 ust. 5) jest zbyt krótki. Rozwiązanie to jest w zamyśle substytutem dziedziczenia, z jakim mamy do czynienia w zakresie gromadzenia środków w OFE. Proponowany okres jest zbyt krótki, aby spełnił swój cel. Okres gwarancji musi wynosić 10-15 lat. Równocześnie grono beneficjentów uprawnionych do pobierania emerytury z gwarantowanym okresem wypłaty powinno zostać poszerzone o krewnych w linii bocznej, np. brata czy siostrę.

Ponieważ indywidualna emerytura dożywotnia nie może być dziedziczona, proponuje się pozostawienie ubezpieczonemu możliwości nie korzystania z emerytury kapitałowej i pozostawienia środków w OFE, jeżeli wysokość jego emerytury z pierwszego filara będzie wyższa od najniższej emerytury. Emeryt w zależności od oceny swoich potrzeb sam zadecyduje, kiedy emerytura ze środków zgromadzonych na funduszu będzie uruchomiona. Jeżeli jej nie uruchomi, zgromadzone środki będą dziedziczone, natomiast, gdy z emerytury z II filaru skorzysta w terminie późniejszym, będzie pobierał świadczenie w wyższej wysokości.